

ДИВИСЬ СЛУХАЙ ГОВОРИ

СОСРІЯ ВАСИЛИШИН

1

ПІДРУЧНИК
ДЛЯ ПОЧАТКОВО-РОЗМОВНОЇ КЛАСИ

ДИВИСЬ СЛУХАЙ ГОВОРИ

Перший підручник - "ОСІНЬ"

Друге поправлене видання

Схвалено Радою Української Школи при УГПЦ в Канаді
і затверджене управою РУШ у жовтні, 1973 року.

Автор - Софія Василюшин

Обкладинка і деякі рисунки - Марія Прокопів

Технічне виконання - Євген і Марія Вавринюки

Всі права застережені Видавництвом РУШ
Copyright 1973 by Ukrainian Educational Council of Canada

Рада Української Школи при УГПЦ в Канаді
Winnipeg, 1973

Адреса Видавництва:

Ukrainian Educational Council of Canada
7 St. Johns Avenue,
Winnipeg, Manitoba
R2W 1G8

ПІДГОТОВНА КЛАСА

Підготовна класа охоплює дітей, які досягнули шкільного віку. Рівень навчання в цій класі є поверх 5-ти років.

Існування підготовних класів вважаємо позитивним явищем і треба їх всюди організувати, тому що вони творять перехідний етап між садочком і рідною школою, підготовляючи дитину до читання і писання. Треба присвятити найменше два роки виключно для навчання розмовної мови, бо ця праця у підготовних класах є дуже важлива.

ПІДРУЧНИК ДЛЯ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

"ДИВИСЬ СЛУХАЙ ГОВОРІ"

Цей ілюстрований, слухово-зоровий матеріал спрямований до методи, де не тільки вчитель у класі проявляє активність, але й учні також. Ця перша частина проекту покриває осінній сезон.

ДЛЯ КОГО ПРИЗНАЧЕНИЙ ЦЕЙ ПІДРУЧНИК?

1. У першій мірі цей підручник є для дітей, яких у розмовній мові треба приготувати до букварного періоду, себто дітей, які ще не пишуть і не читають по-українськи.
2. Для учнів першої і другої класи, які вже читають читанки і пишуть, але потребують вправи в говоренні. Підручник може бути доповненням того, чого немає в читанках.
3. Цей модерний підручник також уможливить старшим учням якнайскорше опанувати мову і підготуватись до дальших студій.
4. Батьки, що дбають про навчання дітей рідної мови, можуть успішно проводити навчання вдома.
5. Вчителі в садочках можуть також користуватись цим матеріалом.
6. Його можна вживати у літніх оселях, та всюди, де лише можна змобілізувати спільне зусилля, щоб навчати дітей рідної мови.

Підготовний добукварний період дитини має вирішальне значення для дальших успіхів учня в українській мові. Над цим треба попрацювати і подбати, щоб у нас для цього періоду дитини були найкращі матеріали.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ДО ВСІХ ЗАЦІКАВЛЕНИХ

Користаючи з Вашого досвіду в навчанні дітей, будемо дуже вдячні за всякі завваги і поради відносно цього підручника. Просимо в цій справі писати на адресу:

Ukrainian Educational Council of Canada
7 St. Johns Avenue,
Winnipeg, Manitoba, R2W 1G8

Софія Василюк

READINESS CLASS

The readiness class includes children who have reached school age. The level of instruction in this class is above the age of five.

We regard the existence of the readiness classes to be a positive phenomenon and it is desirable that we organize them everywhere. They provide a transition between kindergarten and regular Ukrainian school and prepare the child for reading and writing. Much emphasis must be placed in teaching oral language on the elementary level for at least two years prior to reading instructions.

The text for the teaching of Ukrainian language: LOOK
LISTEN SPEAK

This illustrated audio-visual material is directed to a method where both the teacher and the class are involved in all the activities. Having finished Book I "LOOK LISTEN SPEAK", you are ready to begin Book II.

For Whom is this Text Intended?

1. In the first place it is for children who must gain knowledge in Ukrainian language before learning to read or write.
2. This book can also be used by children in the first and second grade who can read and write but need practice in speaking. It can serve as a supplement to the readers.
3. This modern audio-visual text may readily assist a student to pick up the basic knowledge of Ukrainian language before proceeding to higher levels.
4. Parents who care to have their children learn Ukrainian may successfully conduct lessons at home with them.
5. Teachers in kindergarten may find this book of value.
6. We recommend this book for summer camps and everywhere that a group assembles for the purpose of Ukrainian language learning.

Preparation of a child for the primary level has a marked effect on the future success of Ukrainian language learning. It is therefore, mandatory that children are presented with attractive material and that they receive our optimum care of preparation and effort.

Directive to Teachers of Ukrainian Language and all
those interested:

We rely on your experience in childhood education and we will be grateful for any helpful suggestions and recommendations in respect to this material.

GENERAL INSTRUCTIONS AND SUGGESTIONS

1. The teacher should pre-view this material.
2. The teacher must become aware of the children's knowledge of Ukrainian.
3. Adapt your lesson plan to the level of your class considering the age and the knowledge of Ukrainian.
4. Study the material and set out a lesson plan in a most interesting and appealing manner. Various visual aids should be displayed in the classroom, for example - various colours, pictures, a big chart of the human body, flags and items that children like to bring to school.
5. Never display pictures with English labels or explanations before the pupils are confident in the use of Ukrainian. Translating of one language into another is not beneficial but may be detrimental. Cover the English label and put in the Ukrainian one. This will stimulate curiosity and interest in learning Ukrainian reading.
6. Every lesson should end with a game, a demonstration, a song, or a similar group participation. Various methods reinforce the lesson taught.
7. The children like to colour the pictures provided in this book, but care must be taken to prevent them from colouring before instructions have been given. Loss of interest in future lessons would be inevitable.
8. On pages 1, 3, and 4, the teacher asks questions of the pupils in a variety of ways. These pages should serve as an example to be applied in the future lessons. By this method the pupils will become accustomed to reply in full sentences rather than just by one word.
9. New words presented in the lesson follow separately at the end of each page. A list of the vocabulary

words is included at the end of the book.

10. Thoughtless use of English is not advisable. It could lead to difficulties as small children are very perceptive. Once they realize they can converse in English with the teacher, they will not attempt to speak Ukrainian to her.

11. The teacher's aim should be to increase the child's Ukrainian vocabulary. Words learned incidentally should be recorded in addition to those presented in the lessons.

12. Use various methods to speed up the acquisition of vocabulary. On page 12, there are ten new words. Learn them by "audio-visual" method. Point out the pictures and refer to them often. The children may illustrate the words in their scrap books. The teacher may ask them to draw a door, a big window, a small window, etc.

13. Grammar should not be taught as a subject to small children. Children incorporate a language naturally. Through hearing they automatically learn gender, number and agreement of tense as well as other language rules. This accomplishment becomes possible only through dedication and patience of the teacher.

14. Activities must change frequently because the young children have short attention spans.

15. During the study of Ukrainian, the pupils will work at school and carry out homework assignments. For this purpose it is essential that each child have these materials on hand:

- (1) The textbook "LOOK LISTEN SPEAK".
- (2) Scrapbook.
- (3) Catalogues, journals, and other materials for cutting pictures.
- (4) Pencil crayons.
- (5) Scissors.
- (6) Glue for pasting pictures.

16. Suggested activities for homework are:

- (1) Paste pictures of rooms in your home and what is found in each room.
- (2) Paste pictures of various movements, as sitting, jumping, etc.
- (3) What children saw in school, at home, on the farm, etc.

17. Have the pupils colour pictures in their books, but only after discussions and in addition to their language lesson.

18. On page 5, the song, "March with Flags" lends itself very well to a concert item.

- (1) The children can make flags out of paper - half of them Canadian and half of them Ukrainian.
- (2) Plan actions to music.

19. The "Hungry Kitten", pages 48-49, provides very good practice for language learning. The teacher says a word while the pupils read the pictures, e.g.

Teacher - A
Pupils - girl
Teacher - had a
Pupils - white kitten, etc.

The white block stands for white colour, the black block signifies black colour.

20. There is more material here than can be covered within a year's time, depending on (a) how well the children are prepared from home, (b) how much the parents will assist them in their learning.

The teacher must use her own judgment and decide to complete the work in two years if necessary.

ATTENTION TO PARENTS REGARDING HOMEWORK

Ukrainian language schools are usually conducted on Saturdays. For this reason it is essential that children do some homework.

Lessons that the children cover should be repeated during the week, otherwise they will be forgotten before the following Saturday and will have to be retaught. Therefore, homework must be an extension of school learning. Parents must repeat and reinforce material covered in class from the book LOOK LISTEN SPEAK. Children will make progress in the language only when the parents accept the responsibility of scheduling their own and the child's time so that homework could be made interesting and easy. For best results set aside at least fifteen minutes daily during the week.

S. W.

ЗАГАЛЬНІ ІНСТРУКЦІЇ І СУГЕСТІЇ ДЛЯ УЧИТЕЛІВ

1. Учитель мусить заздалегідь переглянути цей матеріал.
2. Учитель повинен пізнати, наскільки його учні знають українську мову.
3. Пристосувати план навчання до рівня учнів, їх віку, знання мови і т.п.
4. Простудіювати матеріал і вложити план лекції в найцікавіший та захоплюючий спосіб. В класі повинні знаходитись різні наочні матеріали, різні кольори, картини, велика карта частин тіла, прапори і речі, що їх діти люблять приносити до школи.
5. Ніколи не вивішувати картин з підписом в англійській мові, поки учні не засвоять рідної мови ґрунтовно. Перекладати з однієї мови на другу не тільки не дають користи, а ще й шкодять. Закривати підпис англійський, а підписувати по українськи. Це буде викликати зацікавлення й заохоту до українського читання.
6. Кожна лекція повинна закінчуватись грою, демонстрацією, співом і т.п. Уживати всякі способи, щоб закріпити знання проробленого матеріалу.
7. Діти люблять замальовувати в книжці рисунки, отже не дозволяти, щоб вони без інструкції вчителя замальовували цілу книжку, бо стратять зацікавлення до неї. Тільки по обговоренні певного рисунку це можна робити.
8. На сторінках 1, 3, 4 учитель ставить учням питання в різний спосіб. Це є зразок лекцій, яких треба придержуватись далі. Цим способом привчати учнів від самого початку і до кінця шкільного року відповідати на питання не одним словом, а повним реченням.
9. Нові слова у підручнику приходять послідовно, виписані окремо.
10. Уживання англійської мови в класі без надумання не є корисно. Цим учитель напитає собі клопоту. Малі діти дуже хитрі, і коли раз схоплять поняття, що з учителем можна розмовляти англійською мовою, не будуть пробувати говорити українською мовою.
11. Учитель повинен змагати до того, щоб найкраще побільшити словник учня. Записати слова, що їх учні вивчили в додатку до тих, що подані в підручнику.
12. Щоб прискіпити виучування нових слів, можна уживати різних способів. На сторінці 12-ій є 10 нових слів. Навчаючи слухово-зоровою методою, треба вказувати на образки і повторювати багато разів. Придумувати різні відмінні способи; напр. діти можуть ілюструвати слова в альбомах. Учитель каже: нарисуй двері, нарисуй велике і мале вікно і т.п.
13. Граматики як предмету не навчаємо малих дітей. Діти засвоюють мову природно, через слух, сприймають автоматично, де узгіднюється рід, число, відмінок, а також інші основні закони мови. Це справа не легка. Вона вимагає від учителя посвяти і терпеливості, бо треба багато разів повторювати одні й ті самі речення.

14. Заняття повинні часто мінятися, бо діти в цій віці не є в силі надто довго скупчувати свою увагу на одному предметі, чи одному роді заняття.
15. При навчанні мови учні будуть виконувати працю в школі, а також дома. Для цього konieczним є, щоб кожна дитина мала такі підручні матеріали:
1. Книжку "Дивись, Слухай, Говори"
  2. Альбом (scrapbook)
  3. Матеріали, з яких можна буде витинати різні образки, всякого роду різні каталоги, журнали і т.п.
  4. Для малювання потрібні чорний і кольорові олівці
  5. Ножиці
  6. Карук для наклеювання образків
16. По скінченні кожної своєї лекції учитель плянує додаткову активність, яку діти виконують дома і на наступну лекцію приносять для обговорення. Діти наліплюють образки, або малюють, наприклад: за пляном учителя:
- а - кімната в домі учня і що в кожній кімнаті знаходиться
  - б - образки, що представляють різні рухи
  - в - що бачили діти в школі, дома, на фермі і т.п.
17. Учні змальовують рисунки у своїй книжці, але лише при обговоренні як додаток до лекції мови.
18. Сторінка 5-та - "Марш з прапорами" дуже надається для концертної точки.
- а - Уплянувати рухи до музики
  - б - Діти зроблять з паперу прапори по рівній кількості українських і стільки ж канадійських.
19. Голодний котик, сторінки 48 і 49. Це дуже добра мовна вправа. Учитель читає слова, а учні читають образки, наприклад:
учитель - "у"	
учні - "дівчинки"	Примітка. Білий прямокутник
учитель - "був"	означає білий колір, а чорний
учні - "білий котик"	означає чорний колір.

ЗВЕРНЕННЯ ДО БАТЬКІВ У СПРАВІ ДОМАШНІХ ЗАВДАНЬ

Українська Рідна Школа така, що навчання в ній, по більшій часті, відбувається в суботу, себто раз у тижді, тому діти повинні обов'язково мати домашні завдання.

Матеріал, який діти пророблять в суботу в класі, мусять впродовж тижня повторювати дома, бо інакше до наступної суботи забудуть і буде треба починати наново. З такого навчання дуже мала користь.

Отже домашні завдання повинні бути продовженням шкільної науки. Батьки, маючи примірник "Дивись, Слухай, Говори" на руках, повинні повторювати та закріплювати в дітей пройдений матеріал.

Тільки тоді діти зроблять певний поступ у мові, коли батьки щиро поставляться до цієї справи, розподілять свій і своїх дітей час так, щоб домашні завдання проходили цікаво і легко. Треба бодай 15 хвилин кожного дня впродовж тижня то й успіхи напевно будуть найкращі.

Софія Василюшин, Едмонтон
Жовтень, 1973

ОСІНЬ

- Добридень, діти!
- Я ваша вчителька.
- Я називаюся -----.
- Добридень, пані -----.

- Ось хлопець.

- Як ти називаєшся?

- Я називаюся Петро́.

- Він називається Петро́.

- Як він називається?

- Він називається Петро́. Петро́

- Ось дівчина.

- Як ти називаєшся?

- Я називаюся Со́ня.

- Вона називається Со́ня.

- Як вона називається?

- Вона називається Со́ня.

Со́ня

- Хто ти?

- Я Петро́.

- Хто ти?

- Я Со́ня.

- Хто ти?

- Я Миха́сь.

- Хто ти?

- Я Горді́й.

Горді́й

я	він
ти	вона
ось	ваша
це	наша
як	хто

Як ти називаєшся?
Я називаюся Петро́.

- Хто це? - Це наша вчителька.

- Хто це?

- Це Петру́ся.

- Хто це?

- Це Петро́.

- Хто це?

- Це Со́ня.

Петру́ся

- Хто це?

- Це Іва́н і Миха́сь.

- Хто це?

- Це Петру́ся і Со́ня.

Іва́н і Миха́сь

Петру́ся

Со́ня

ГРА - "ВІДГАДАЙ!"

Діти беруться за руки і творять коло. Одна дитина - /назв'їм його Василь/ сідає на крісло в середині кола, схиляє голову і закриває очі.

Діти ходять колом. Василь плече раз у долоні і діти спиняються. Василь показує пальцем у сторону дітей і тим вибирає когось із кола- /назв'їм її Маруся/.

Маруся стає за плечима Василя.

Всі діти говорять до Василя:

"Раз, два, три,
Раз, два, три,
Відгадай,
Хто то є!"

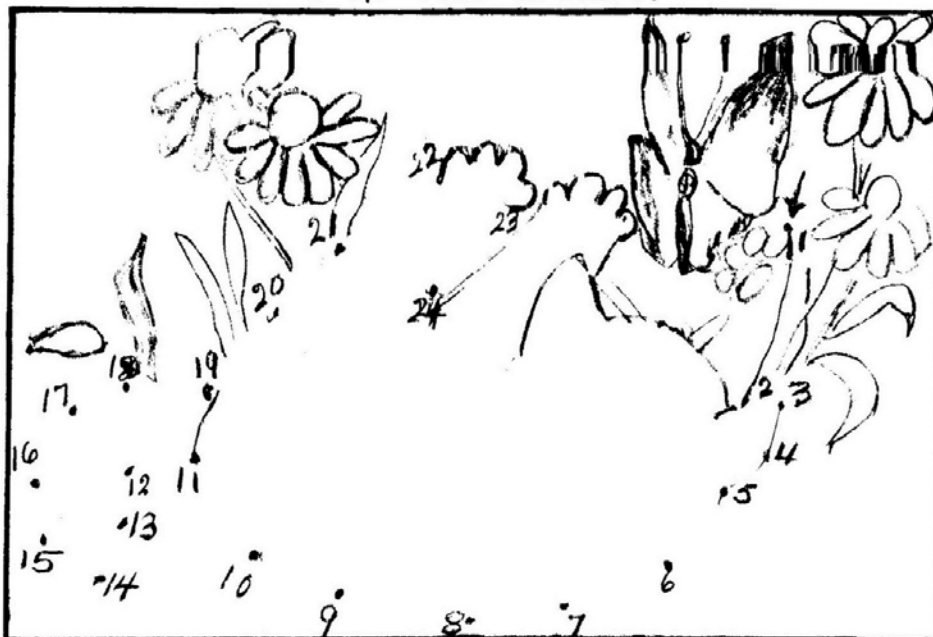
Василь вгадує, "Це дівчина."

Всі відповідають, "Так!"

Василь питає, "Як ти називаєшся?"

"Я називаюся Маруся," вона каже. Тоді Маруся сідає, а Василь іде в коло. Гра продовжується. Але, коли Василь не вгадав, то діти кажуть, "Ні!" Тоді він далі сидить і гра повторюється.

ЧИ ЦЕ МУРКО ЧИ БУРКО?

Мурко

Бурко

- Хто ми?
- Ми українці.
- Хто ти?
- Я хлопець.
- Хто ти?
- Я дівчина.

- Ти хлопець. Ти українець.

Ми українці.

- Хто ти?
- Я українець.
- Ти дівчина. Ти українка.
- Хто ти?
- Я українка.

- Хто це?
- Це дівчина. Вона українка.
- Хто це?
- Це хлопець. Він українець.

Я українець.

- Хто ми?
- Ми українці.
- Ми канадійські українці.
- Хто ми?
- Ми канадійські українці.

- Ти хлопець.
- Ти канадійський українець.
- Хто ти?
- Я канадійський українець.

ми
хлопець
дівчина
українець
українка
канадійські

Я українка.

- Ти дівчина.
- Ти канадійська українка.
- Хто ти?
- Я канадійська українка.

Це на́ша шко́ла.

Це украї́нська шко́ла.

На́ша шко́ла назива́ється Украї́нська Шко́ла.

- Як назива́ється на́ша шко́ла?

- На́ша шко́ла назива́ється Украї́нська Шко́ла.

ПРАПО́РІ

У шко́лі є прапо́рі.

Це украї́нський пра́пор.

Це канаді́йський пра́пор.

- Який це пра́пор?

- Це украї́нський пра́пор.

- Який це пра́пор?

- Це канаді́йський пра́пор.

Два прапо́рі

Украї́нська Шко́ла

Украї́нський пра́пор сині́й і жо́втий.

Канаді́йський пра́пор бі́лий і черво́ний.

- Яко́го ко́льору украї́нський пра́пор?

- Украї́нський пра́пор сині́й і жо́втий.

- Яко́го ко́льору канаді́йський пра́пор?

- Канаді́йський пра́пор бі́лий і черво́ний.

На́ша вчи́телька

МО́ВА

На́ша мо́ва украї́нська.

- Яка на́ша мо́ва?

- На́ша мо́ва украї́нська.

- Ми гово́римо по-украї́нськи.

УКРАЇ́НСЬКА МО́ВА

Гей-яка́ чудо́ва,

Сві́жа й бага́та

Украї́нська мо́ва,

Мо́ва ма́ми й та́та!

шко́ла, пра́пор, два, який, ко́льору, сині́й, жо́втий, бі́лий, черво́ний

МАРШ З ПРАПОРАМИ

2. Ми в Канаді живемо́,
Живемо́, живемо́,
Два прапо́ри несемо́,
Раз, два, раз, два, три.

3. Ми всі разом співа́ймо,
Співа́ймо, співа́ймо,
І Кана́ду віта́ймо,
Раз, два, раз, два, три.

МОЛИТВА

Помірно

- Я співаю.
- Хлопець співає. Він співає.
- Дівчина співає. Вона співає.
- Ми співаємо. Вони співають.

- Я читаю.
- Хлопець читає. Він читає.
- Дівчина читає. Вона читає.
- Ми читаємо. Вони читають.

- Я пишу.
- Хлопець пише. Він пише.
- Дівчина пише. Вона пише.
- Ми пишемо. Вони пишуть.

- Я говорю.
- Хлопець говорить. Він говорить.
- Дівчина говорить. Вона говорить.
- Ми говоримо. Вони говорять.

- Я слухаю.
- Хлопець слухає. Він слухає.
- Дівчина слухає. Вона слухає.
- Ми слухаємо. Вони слухають.

- Я малюю.
- Хлопець малює. Він малює.
- Дівчина малює. Вона малює.
- Ми малюємо. Вони малюють.

робимо, співає, читає, пише, говорить, слухає, малює

- Ми бачимо книжку.

- Ми бачимо книжки.

- Ми бачимо олівець.

- Ми бачимо олівці.

- Ми бачимо щітку.

- Ми бачимо щітки.

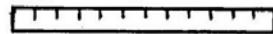
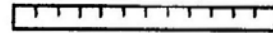
- Ми бачимо гумку.

- Ми бачимо гумки.

- Ми бачимо лінійку.

- Ми бачимо лінійки.

- Ми бачимо лавку.

- Ми бачимо лавки.

- Ми бачимо крісло.

- Ми бачимо крісла.

- Ми бачимо ножиці.

- Ми бачимо ножиці.

- Ми бачимо прапор.

- Ми бачимо прапори.

ТЕСТ

1 Хлопець малює пса.		
2 Дівчина читає книжку.		
3 Хлопець пише олівцем.		
4 Чотири дівчини говорять.		
5 Діти слухають учительки.		
6 Хлопець співає пісню.		
7 Дівчина молиться.		

Ціль цієї гри - Дати дітям нагоду опанувати слова з попередньої лекції, - малює, читає, пише, говорить, слухає, співає і молиться.

Спосіб гри

1. Діти розподілені на дві групи
Перша група стає коло стіни в одному
ряді, ось так:

2. Друга група відходить набік.
Діти тихенько радяться над рухами,
які мають показати.

3. Тоді вертаються, стають перед першою групою і питають, "Що ми робимо?" Вони наслідують який-небудь рух із повищих слів, наприклад - "пишемо".

Друга група каже, "Ви вгадали". Тоді скоро біжать до протилежної стіни. А перша група біжить і пробує когось зловити, щоби прилучити до своєї групи.

Коли перша група не відгадає, тоді друга група каже, "Ні, ми пишемо." Тоді вертається і показує інші рухи.

Коли перша група відгадає, тоді ця група показує рухи, а друга стає коло стіни. І так ця гра продовжується.

СПІВАЙМО УКРАЇНСЬКУ АЗБУКУ

Музична азбука на нотному листі:

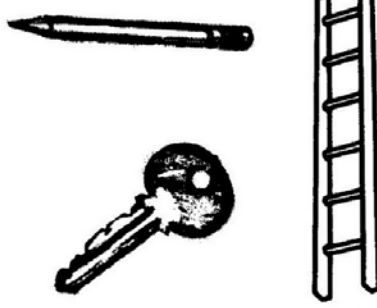
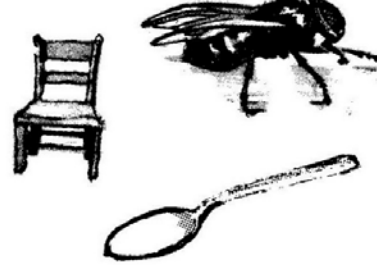
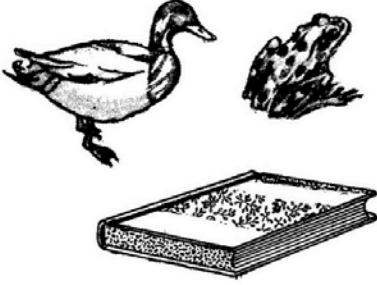
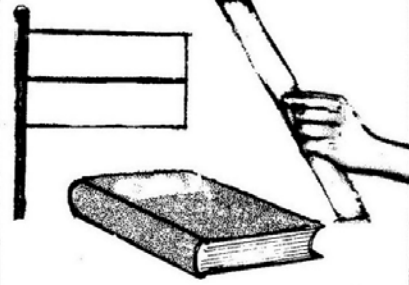
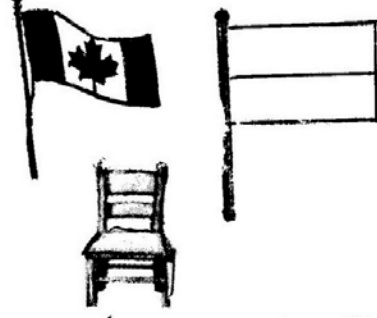
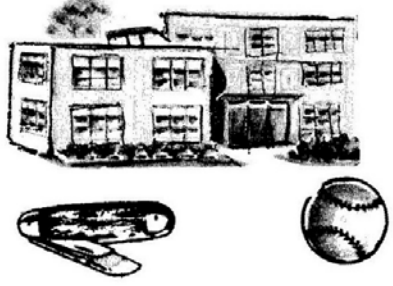
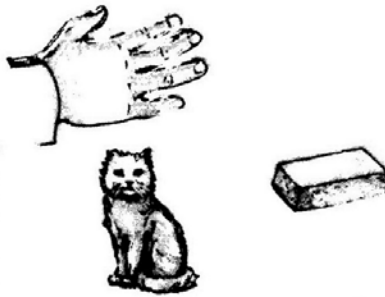
А, Б, В, Г, Ґ, Д, Е,   Є, Ж, З, И, Й, І, Ї,

К, Л, М, Н, О, П, Р,   С, Т, У, Ф, Х, Ц, Ч,

Ш, Щ, Ъ/знак м'який/Я, Ю,   ось аз - бу-ку всю зна - ю.

ТЕСТ

10 Пояснення: Учителька викликає слово нижче кожної групи образків, тоді діти обводять образок, що відповідає на викликане слово.

олівець 1	ножиці 2	щітка 3
крісло 4	кніжка 5	український прапор 6
хлопець 7	канадійський прапор 8	дівчина 9
школа 10	гумка 11	лінійка 12

РОДИНА

II

Це моя родина.

Це брат.

Він називається Петро́.

Це ма́ма і та́то.

Це сестра́.

Вона́ називається Петро́ся.

Це сестра́ Со́ня.

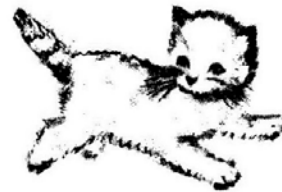

Це ба́ба і ді́д.

ХТО ЦЕ?

МІЙ

- Це мій та́то.
- Це мій брат.
- Це мій ді́д.
- Це мій пес.
- Це мій кіт.

Це мій кіт Мурко́.

МОЯ́

- Це моя́ ма́ма.
- Це моя́ ба́ба.
- Це моя́ сестра́.
- Це моя́ родина́.

Це наш пес Бурко́.

Помірно

КОГО Я ЛЮБЛЮ?

Люб-лю Бо-га, та-та, ма-му, люб-лю всю ро-ди-ну,

Люб-лю ши-ро на-шу ти-ху рід-ну-ю ха-ти-ну.

НАША ХАТА

Це на́ша ха́та.
 На́ша ха́та вели́ка .
 На́ші ві́кна вели́кі.
 На́ші двéрі вели́кі.
 У ха́ті є кімна́ти.

Я ма́ю кімна́ту.
 Мо́я сестра́ Со́ня ма́є кімна́ту.
 Мій брат Петро́ ма́є кімна́ту.
 Та́то і ма́ма ма́ють кімна́ту.

НАША ЦЕРКВА

Це на́ша це́рква.
 На́ша це́рква вели́ка.
 На́ша це́рква ма́є вели́кі ві́кна.
 На́ша це́рква ма́є ма́лі ві́кна.
 На́ша це́рква ма́є вели́кі двéрі.

Ми іде́мо до це́ркви в неді́лю.
 Я іду́ до це́ркви в неді́лю.
 Ма́ма іде́ до це́ркви в неді́лю.
 Та́то іде́ до це́ркви в неді́лю.
 Мо́я сестра́ Со́ня іде́ до це́ркви в неді́лю.
 Мій дід і ба́ба іду́ть до це́ркви в неді́лю.

Я мо́люся в це́ркві.
 Мій брат Петро́ і сестра́ Соня мо́ляться в це́ркві.
 Та́то і ма́ма мо́ляться в це́ркві.
 Мо́я ба́ба і дід мо́ляться в це́ркві.

ха́та
 це́рква
 двéрі
 ві́кна
 кімна́ти
 вели́ка
 ма́ла
 вели́кі
 ма́лі
 неді́ля

Вели́ка ха́та

Два хлопці

Куди ти йде́ш?

Я йду́ до ха́ти.

- Куди́ ти йде́ш?

- Я іду́ до ха́ти.

Петро́ іде́ до ха́ти.

Петро́ пішо́в до ха́ти.

шко́ла

Я йду́ до шко́ли.
Куди́ ви йдете́?

Ми йдемо́ до шко́ли.
Ми йдемо́ до Української Шко́ли.

- Куди́ ви йдете́?

- Ми йдемо́ до Української Шко́ли.

- Куди́ вони́ йдуть?

- Вони́ йдуть до Української Шко́ли.

- Куди́ вони́ пішли?

- Вони́ пішли до Української Шко́ли.

а́вто

ма́ма

Ма́ма йде до а́вта.

Та́то йде до а́вта.

- Куди́ йдуть та́то й ма́ма?

- Та́то й ма́ма йдуть до а́вта.

та́то

- Куди́ та́то пішо́в?

- Та́то пішо́в до а́вта.

- Куди́ ма́ма пішла?

- Ма́ма пішла до а́вта.

- Куди́ вони́ пішли?

- Вони́ пішли до а́вта.

куди, ви, пішли

вони, йду, авто

Перед початком гри, учителька уважно планує і приготує відповідні матеріали потрібні до гри. Вона старанно пояснює гру.

1. Діти сидять у лавках.

2. Учителька викликає троє дітей і кожному призначає обов'язок до виконання. Вона каже:

"Мару́сю, йди́ чита́ти.

Іва́не, йди́ писа́ти.

Васи́лю, йди́ до двере́й."

3. Учителька питає а діти відповідають:

"Куди́ Мару́ся пішла́?"

"Мару́ся пішла́ чита́ти."

"Куди́ пішов Іва́н?"

"Іва́н пішов писа́ти."

"Куди́ пішов Васи́ль?"

"Васи́ль пішов до двере́й."

4. Учителька може знайти інші способи і продовжувати вправу, наприклад: а. Вона викликає двоє дітей і каже, "Миха́сю і ти, А́нно, іди́ть до це́ркви." Потім вона питає дітей, "Куди́ Миха́сь і А́нна пішли́?" Діти відповідають, "Миха́сь і А́нна пішли́ до це́ркви."

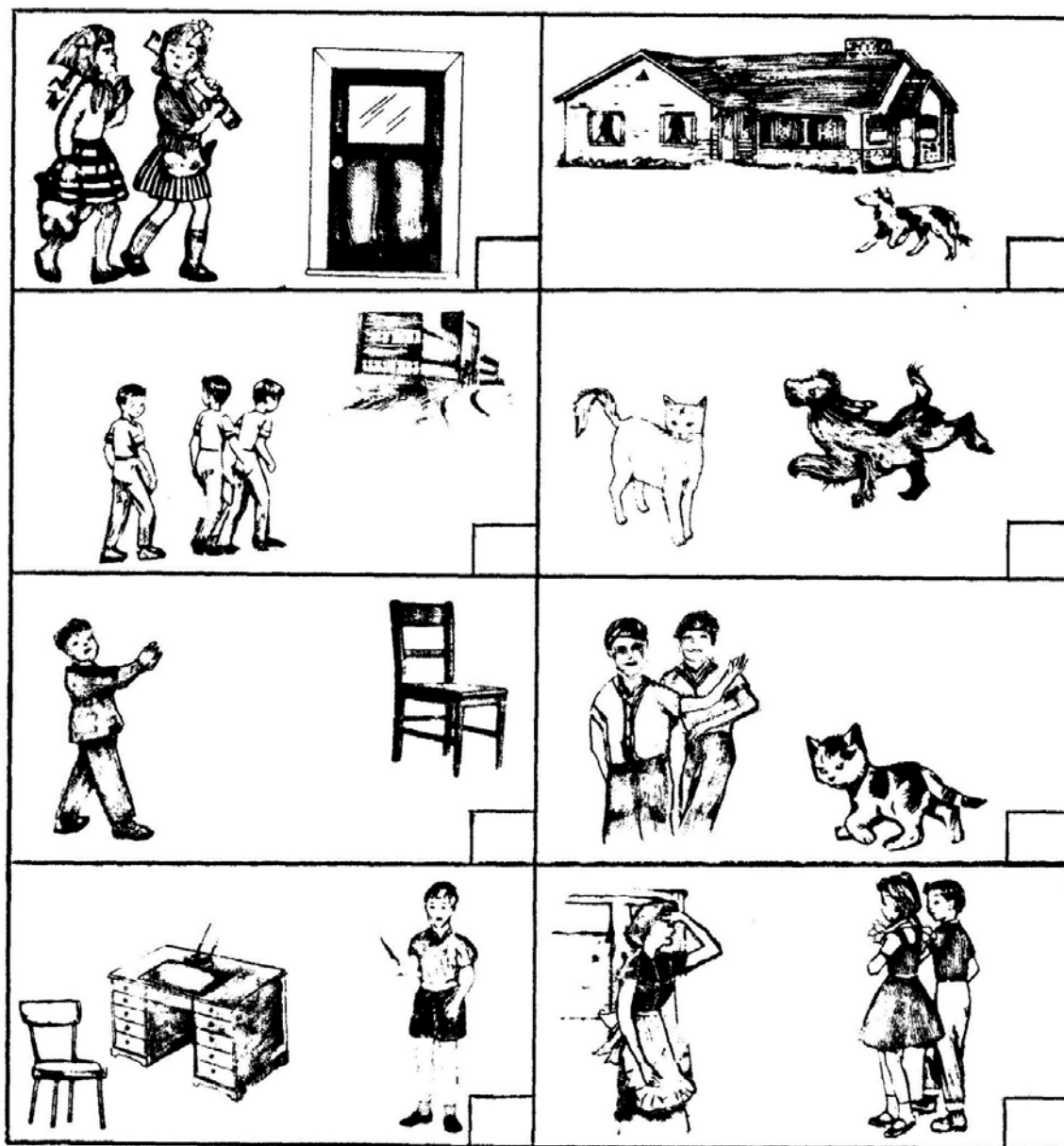
б. Інший спосіб є поділити дітей на три групи:

1-ша група дає наказ.

2-га ставить питання.

3-тя група відповідає на питання.

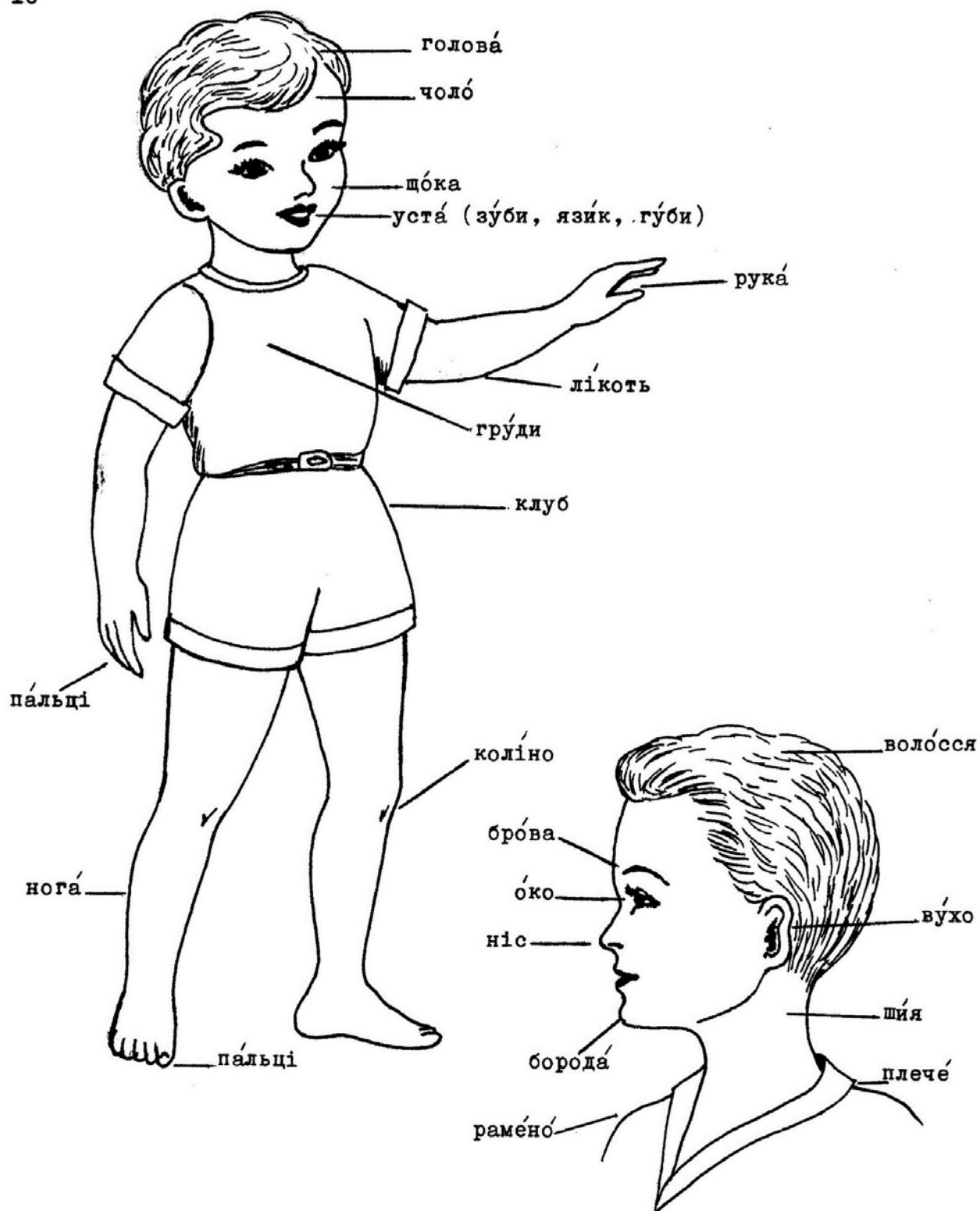
в. Діти стають у коло і обертаються парами одне до другого. Тоді одне ставить питання, а друге відповідає.

Пояснення: Учителька читає по одному реченні як написано. Діти підшукують відповідні образки і ставлять число у скриньку.

1. Дві дівчини йдуть до дверей.	2. Три хлопці пішли до школи.
3. Пес іде до хати.	8. Бурко іде до Мурка.
5. Іван пішов до крісла.	4. Петро пішов писати.
7. Кіт пішов до хлопців.	6. Брат і сестра пішли до баби.

ЧАСТИНИ ТІЛА

Примітка

Навчати лише найважливіші частини тіла.

Руки й ноги

кидати ловити копати

Тато копає футбол.

Соня ловить футбол.

- Хто копає футбол?

- Хто ловить футбол?

- Тато копає футбол.

- Соня ловить футбол.

- Тато копає ногою.

- Соня ловить руками.

Петруся кидає м'яч.

Петро ловить м'яч.

- Хто кидає м'яч?

- Хто ловить м'яч?

- Петруся кидає м'яч.

- Петро ловить м'яч.

- Петруся кидає м'яч рукою.

- Петро ловить м'яч руками.

Василь копнув футбол ногою.

Іван зловив футбол руками.

Петро кинув м'яч рукою.

Бурко зловив м'яч зубами.

- Покажі́ го́лову. - Ось вона́. - Це моя́ голова́.	- Покажі́ ру́ки. - Ось вони́. - Це мої́ ру́ки.
- Покажі́ но́ги. - Ось вони́. - Це мої́ но́ги.	- Покажі́ колі́на. - Ось вони́. - Це мої́ колі́на.
- Покажі́ ніс. - Ось він. - Це мій ніс.	- Покажі́ ву́ха. - Ось вони́. - Це мої́ ву́ха.
- Покажі́ о́чі. - Ось вони́. - Це мої́ о́чі.	- Покажі́ па́льці. - Ось вони́. - Це мої́ па́льці.

- Що́ А́нна ро́бить?
- А́нна ди́виться.
- Вона́ ди́виться о́чіма.

Ма́рко

- Що́ ти ба́чиш?
- Я ба́чу Ма́рка.
- Ма́рко злові́в м'яч.
- Ма́рко злові́в м'яч ру́ками.

покажі́, що, А́нна, ди́виться
Ма́рко, злові́в, Васи́ль, мої́

Васи́ль

- Що́ Васи́ль ро́бить?
- Васи́ль слуха́є й гово́рить.
- Він слуха́є ву́хами.

Діти говорять разом або поодинокі, починаючи від великого пальця число 1.

1. Оце́й па́льчик -- на́ш діду́сь.
2. Оце́й па́льчик -- на́ша ба́ба.
3. Оце́й па́льчик -- на́ш тату́сь.
4. Оце́й па́льчик -- ма́ма.
5. Оце́й па́льчик -- хло́пчик на́ш,
назива́ється Петро́сь.

На слова, "Па́льчик, па́льчик, де ти був?", діти хапають за пальчик число 1, притискаючи його до числа 2 і говорять, "Я з цим бра́том у ліс ходи́в."

І так беруть пальчик число 1 і притискають його по черзі до 3, 4 і 5 і так спільно говорять наступного віршика і вивчають його. Пізніше можна розподілити цей віршик між п'ятеро дітей.

Па́льчик, па́льчик,
Де ти був?
Я з цим бра́том
У ліс ходи́в,
Я з цим бра́том
Борщ вари́в,
Я з цим бра́том
Малюва́в,
А з найбі́льшим
Заспи́вав,
Заспи́вав.

1. Діти сидять на кріслах, поставлених півколом.

Діти сховали руки за спину.

Одна дитина ніби шукає рук дітей. Всі говорять:

"Де ж, де ж це наші руки?"

Де ж це наші руки?

Де ж поділись руки?"

Тоді діти кажуть, "Ось наші руки!" - показують їх і ніби танцюють.

"Ось, ось наші руки!

Ось наші руки!

Так танцюють наші руки,

Наші малі руки."

2. Учителька каже дітям, "Сховайте ноги."

"Де ж, де ж це наші ноги?

Де ж це наші ноги?

Де ж поділись ноги?"

На слова, "Ось наші ноги!" - діти тупають ногами.

3. Учителька каже дітям сховатися. Діти встають із крісел, обертаючись спиною, сідають навпочіпки біля крісел або лавок, заплющують очі й говорять:

"Де ж, де ж це наші діти?

Де ж це наші діти?

Де поділись діти?"

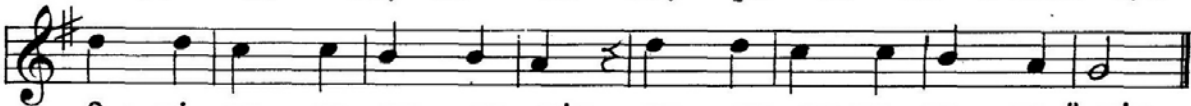
На слова, "Ось наші діти!" - діти встають, беруться за руки. стають у коло і танцюють.

"Ось, ось наші діти!
Ось наші діти!
Так танцюють наші діти,
Наші малі діти."

ГОЛОВА І ПАЛЬЦІ Обробка Дарусі Кір

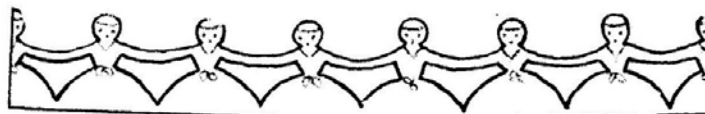

Го - ло - ва, ра - ме - на, ко - лі - на і паль - ці.
Го - ло - ва, ко - лі - на, ра - ме - на і паль - ці.

О - ці, ву - ха, ус - та, ніс, но - ги, ру - ки, чо - ло й ніс.

ДЛЯ РОЗВАГИ - Складіть тонкий папір і витинайте.

Помалюйте ко́жний образо́к відпові́дним ко́льором

1. фіолетовий		7. червоний	
2. рожевий		8. бронзовий	
3. чорний		9. синій	
4. зелений		10. білий	
5. пурпуровий		11. сірий	
6. жовтий		12. помаранчевий	

Всі разом малюймо!

Число 7 - червоний колір.

Число 9 - синій колір.

- Іване, покажи червоний олівець. - Андреє, покажи синій олівець.

- Це червоний олівець.

- Ось синій олівець.

- Малюйте червоним олівцем.

- Малюйте синім олівцем.

Число 2 - рожевий колір.

Число 4 - зелений колір.

- Анно, покажи рожевий олівець.

- Петре, покажи зелений олівець.

- Це рожевий олівець.

- Ось зелений олівець.

- Малюйте рожевим олівцем.

- Малюйте зеленим олівцем.

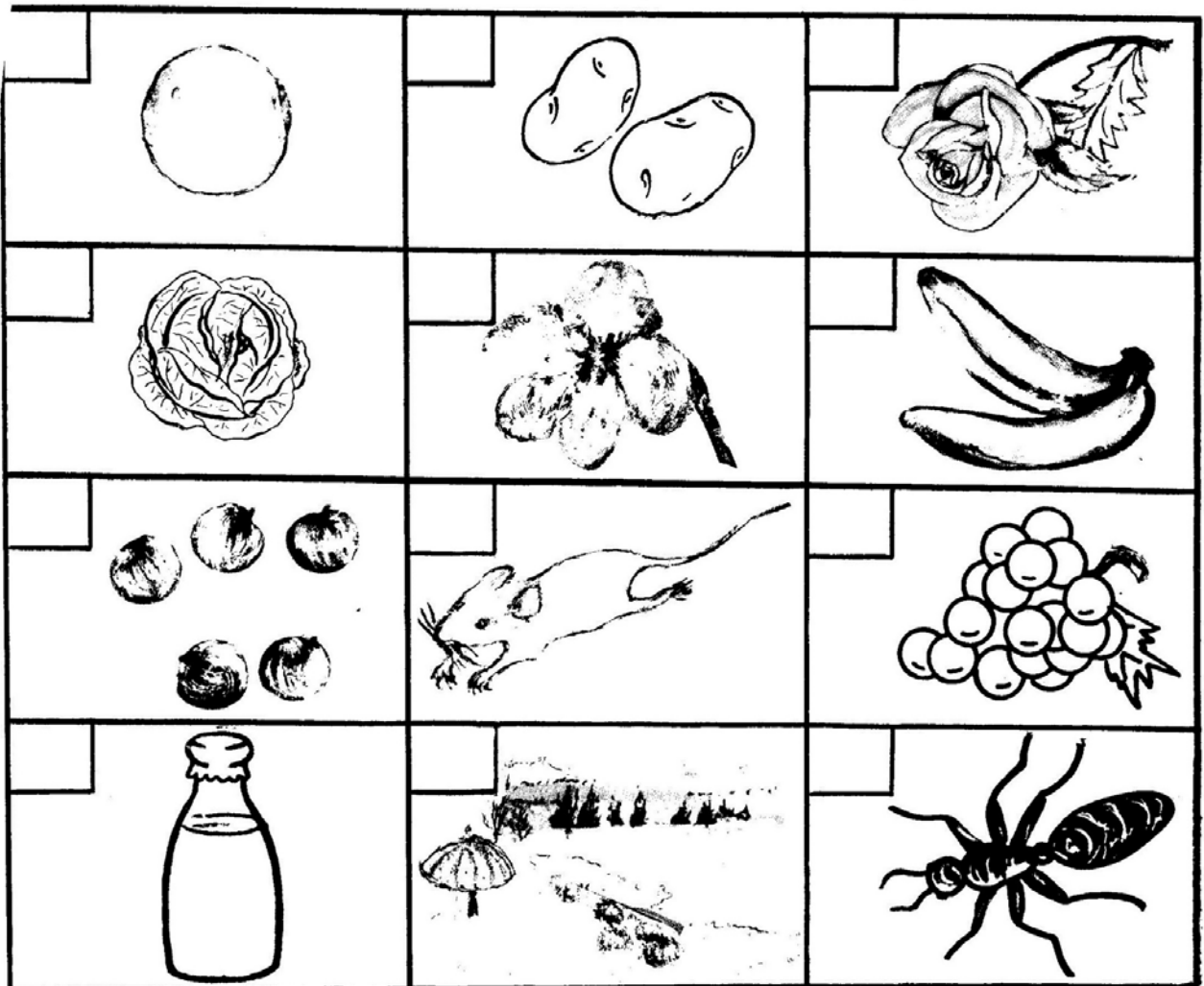
І так продовжувати до кінця.

малювати - я малюю, вона малює, він малює, вони малюють

1. Хто сірий?
2. Що червоне?
3. Що пурпурове?
4. Хто чорний?
5. Що зелене?
6. Що рожеве?
7. Що помаранчове?
8. Що бронзове?
9. Що біле?
10. Що жовте?
11. Що синє?
12. Що фіолетове?

- Мурашка чорна.
 Банани жовті.
 Вода синя.
 Виноград пурпуровий.
 Яблука червоні.
 Картопля бронзова.
 Фіялки фіолетові.
 Помаранчі помаранчові.
 Капуста зелена.
 Миша сіра.
 Рожа рожева.
 Молоко біле.

Напишіть відповідне число до кожного віконця.

Перший спосіб:

Кожна дитина дістає кусник паперу котрогось кольору і ховає його за спину.

Всі діти стають у велике коло. Одна дитина стає посередині кола й викликає два кольори – наприклад, червоний і зелений. Діти, що мають цих два кольори, біжать й обмінюються місцями. Дитина, що викликала, старається зайняти одне порожнє місце. Той, хто вилишиться, іде на середину викликати кольори.

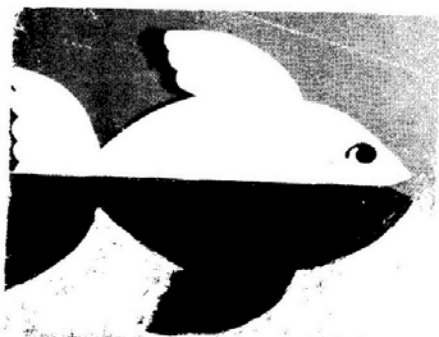
Другий спосіб:

Діти сідають у велике коло. Одна дитина, на зовні кола, вибирає собі когось й питає якенебудь питання про кольори, наприклад:

- Якого́ ко́льору ро́жа?
- Якого́ ко́льору не́бо?
- Якого́ ко́льору тво́й сві́тер?
- Якого́ ко́льору тво́я суконка?
- Якого́ ко́льору тво́ї очі? – і.т.д.

Той, що був вибраний, скоро відповідає на питання, встає і обоє біжать у противну сторону кола. Кожний старається зайняти порожнє місце скорше.

ДЛЯ РОЗВАГИ – Кусник кольорового паперу скласти на половину, тоді нарисувати форму на одній половині і витинати складений папір.

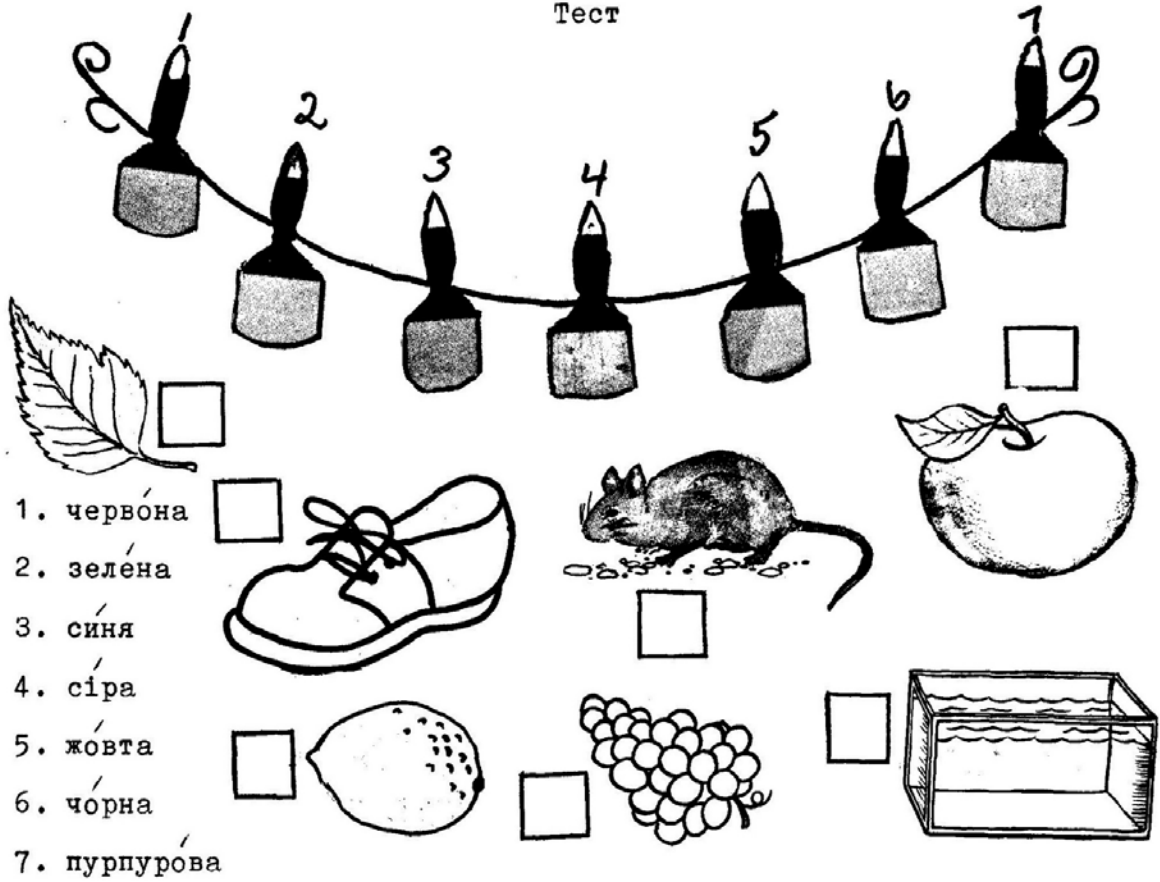

плаває

летить

Тест

Що робити?

1. Помалюйте щітки. Слідить за призначеними числами кольору.
2. Виберіть кольори до рисунків. Напишіть число кольору коло рисунків і тоді малюйте щітки.

1. Чи миша є сіра чи червона?
2. Чи черевик є чорний чи пурпуровий?
3. Чи цитрина є жовта чи синя?
4. Чи листок є чорний чи зелений?
5. Чи виноград є пурпуровий чи сірий?
6. Чи яблуко є жовте чи червоне?
7. Чи вода є синя чи жовта?

Помірно

А - А - А, пі-сень-ка та-ка! Ой я - ка це піс-ня гар-на,
що нав-чи - ла ме-не ма-ма. А -А - А, . пі-сень - ка та - ка.

А-А-А- пісенька така! Ой яка це пісня гарна, що навчила мене мама.

А-А-А- пісенька така!

О-О-О- кругленьке письмó. Як навчуся вже писати, тоді буду і співати.

О-О-О- кругленьке письмó!

І-І-І- співаю собі. А як вийду на дорогу, скажу людям Слава Богу.

І-І-І- співаю собі!

И-И-И- рівненько пиши. Як навчійся вже писати, тоді будеш і читати.

И-И-И- рівненько пиши.

У-У-У- я до школи йду. А як вийду на дорогу, скажу усім Слава Богу.

У-У-У- я до школи йду.

Е-Е-Е- такé все кривé. Я пишу вже і читаю, нашу мову я вивчаю.

Е-Е-Е- такé все кривé.

Я-Я-Я- книжечко моя. Я люблю тебе читати і всі пісеньки співати.

Я-Я-Я- книжечко моя.

Ю-Ю-Ю- казочки люблю. Я їх радо повторю і багато їх вже знаю.

Ю-Ю-Ю- казочки люблю.

Є-Є-Є- тут є все моє. До науки я все маю і учуся, не дрімаю.

Є-Є-Є- тут є все моє.

І-І-І- має крапки дві. Наші діти вже читають, всі літери добре знають.

І-І-І- має крапки дві.

А. Хрущевська

Це гроші.

- Прошу йдіть до крамниці.

- Куди діти йдуть?

- Діти йдуть до крамниці.

- Куди тато йде?

- Тато йде до крамниці також.

- Мама дає дітям гроші.

- Що мама дає дітям?

- Мама дає дітям гроші.

Петруся берé малий ко́шик.

Петро берé великий ко́шик.

Тато берé дуже великий ко́шик.

Соня берé візoк.

- Який ко́шик берé Петруся?

- Петруся берé малий ко́шик.

- Який ко́шик берé Петро?

- Петро берé великий ко́шик.

- Який ко́шик берé тато?

- Тато берé дуже великий ко́шик.

- Що Соня берé?

- Соня берé візoк.

крамни́ця, гро́ші, ко́шик, візoк, дуже, малий, вели́кий, дає, берé

ЩО ДІТИ Й ТАТО КУПИЛИ?

Діалог

Мама: - Що ти купив, Пётре?

Петро́: - Я купив моркву.

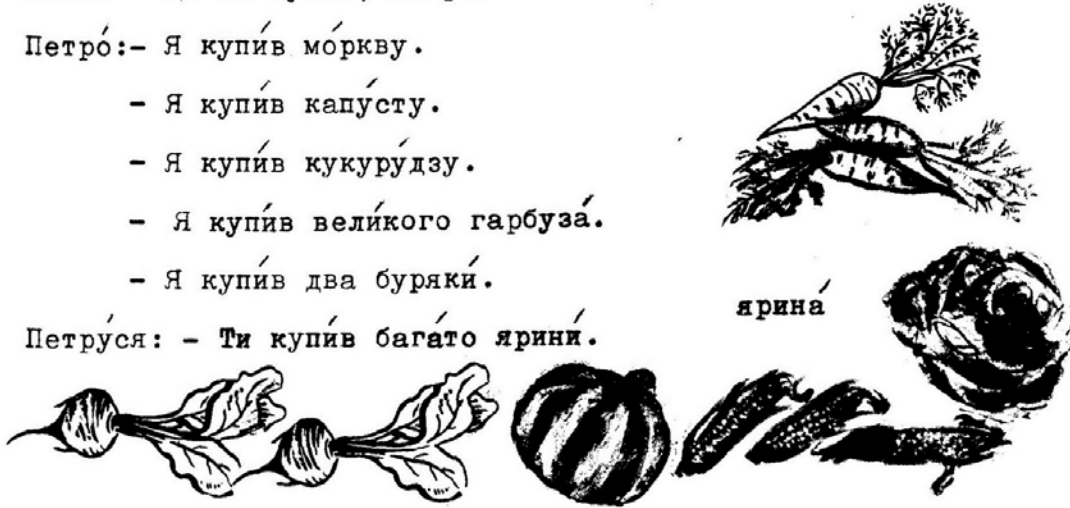
- Я купив капусту.

- Я купив кукурудзу.

- Я купив великого гарбуза.

- Я купив два буряки.

Петру́ся: - Ти купив багато ярини.

ярина

Тато: - Що ти купила, Петру́се?

Петру́ся: - Я купила пурпуровий виноград.

- Я купила жовті грушки.

- Я купила червоні яблука.

- Я купила два кошики черешень.

Со́ня: - Ти купила багато овочів.

овочі

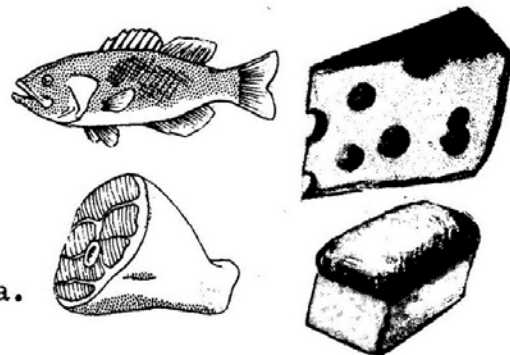
Петро́: - Що ви купили, тату?

Тато: - Я купив одну рибу.

- Я купив м'яса.

- Я купив си́ра.

- Я купив бо́хонець хліба.

Тато: - Я також купив мамі фартух.

Мама: - Ох, який гарний фартух! Дякую.

Тато: - Що ти, Соню, купила?

Соня: - Я купила український торт.

- Я купила молоко.

- Я купила горіхи.

- Я купила яйця.

Мама: Я йду варити обід.

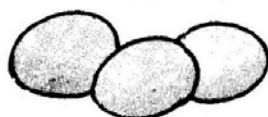
фартух

горіхи

молоко

яйця

торт

ярина: морква, капуста, кукурудза, гарбуз, буряки
Пожива: овочі: виноград, грушки, яблука, черешні
 риба, м'ясо, сир, хліб, торт, молоко, горіхи, яйця

ГРА - ДРАМАТИЗАЦІЯ

Перший спосіб:

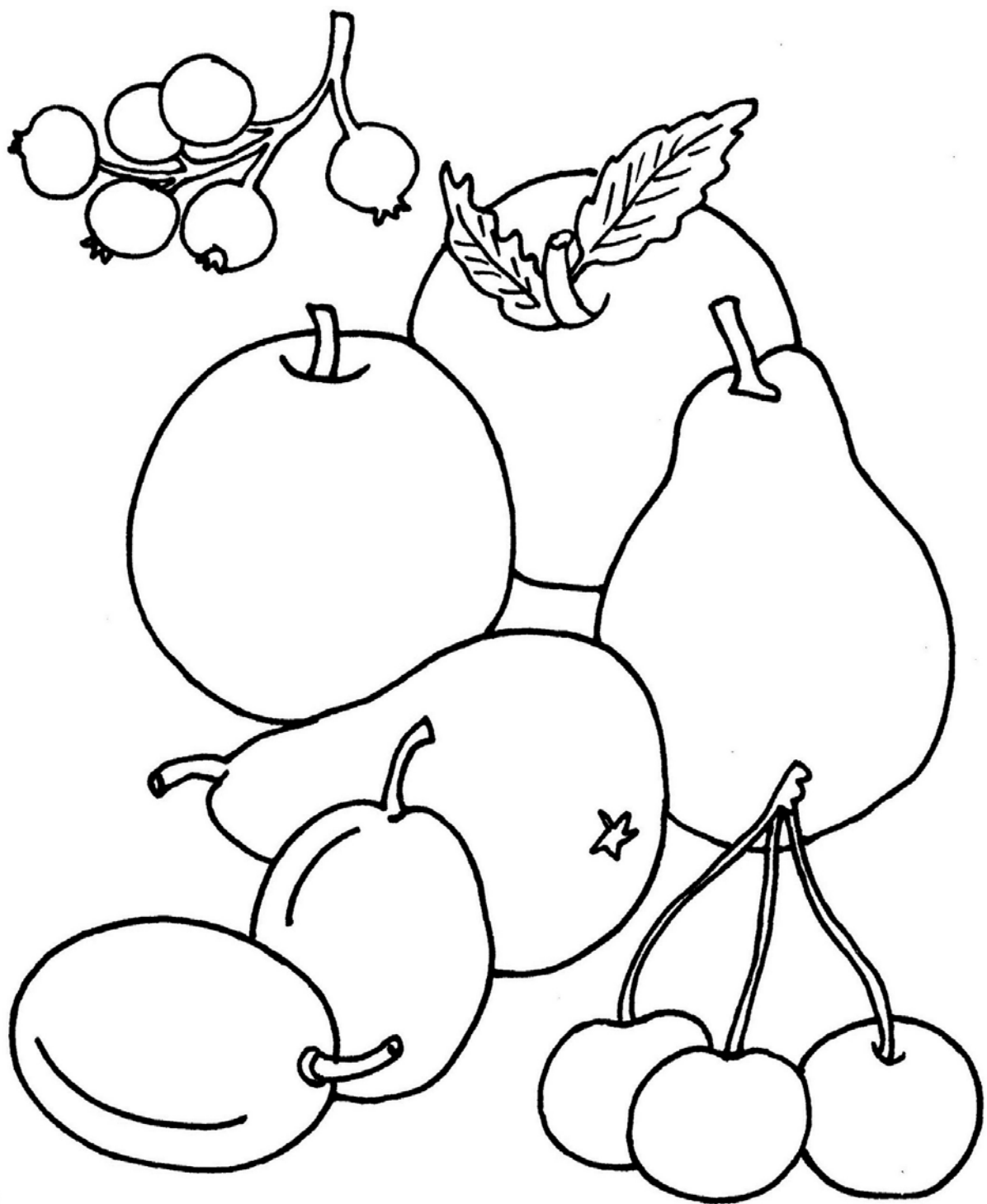
Перевести з дітьми драматизацію способом діалога. Діти вдають, що вони щось купили. Ставлять питання і подають відповіді.

Другий спосіб:

Треба придбати багато образків поживи, щоб кожний образок мав лише один малюнок

Розложити образки на столі. Діти підходять і кожне вибирає собі образок. Всі стають у коло, а одно посередині.

Дитина в середині кола питає, "Що я купила?" Діти відповідають, "Ти купила масло." Хто найскорше дасть правильну відповідь, забирає місце в середині кола. І так гра продовжується.

сливкі, черешні, грушкі, яблука, чорниці М.П.

- Де ма́ма?
- Ма́ма у кúхні.
- Що ма́ма ро́бить?
- Ма́ма ва́рить обі́д.
- Що ма́ма ва́рить?
- Ма́ма ва́рить карто́плю.
- Ма́ма ва́рить кукурудзу.
- Вона́ ва́рить сма́чний обі́д.

- Ма́ма ма́є га́рний фа́ртух.
- Хто купи́в ма́мі фа́ртух?
- Та́то купи́в ма́мі фа́ртух.

- Де Му́рко?
- Му́рко тут.
- Що Му́рко ро́бить?
- Му́рко хле́пче мо́локо́.

- Де Бу́рко?
- Бу́рко тут.
- Що Бу́рко ро́бить?
- Бу́рко ї́сть м'ясо́.

- Му́рко голо́дний.
- Він ї́сть.
- Бу́рко голо́дний.
- Він ї́сть.

- Ді́ти голо́дні.
- Вони́ хо́чуть ї́сти.
- Та́то голо́дний.
- Він хо́че ї́сти.
- Ма́ма голо́дна.
- Вона́ хо́че ї́сти.

- Хто обі́дає?
- Му́рко й Бу́рко обі́дають.
- Хто бу́де обі́дати?
- Всі бу́дуть обі́дати.
- Роди́на бу́де обі́дати.

пе́ред, кúхня, обі́д, ва́рить, сма́чний, хле́пче, га́рний, де
ї́сть, тут, обі́дати, голо́дні, голо́дний, голо́дна, хо́чуть

Діалог

Ма́ма: - Вже все на столі́.

Та́то: - Про́шу, ді́ти, сіда́йте.

Петро́: - Я дуже́ голо́дний.

Со́ня: - Я та́кож дуже́ голо́дна.

Петру́ся: - Вже́ будемо́ їсти́.

Та́то: - Будемо́ почина́ти обі́д моли́твою.

Ма́ма: - Про́шу перехри́ститися́.

МОЛІТВА ПЕРЕД ЇДОЮ

Сам Го́споди

Поблагослови́ їду́

Й пи́ття ді́тям Тво́ім,

Бо Ти Свя́тий, Бо́же наш.

А́мінь.

Ма́ма: - Про́шу пода́йте мені́ карто́плю.

Та́то: - Про́шу пода́йте мені́ м'ясо́.

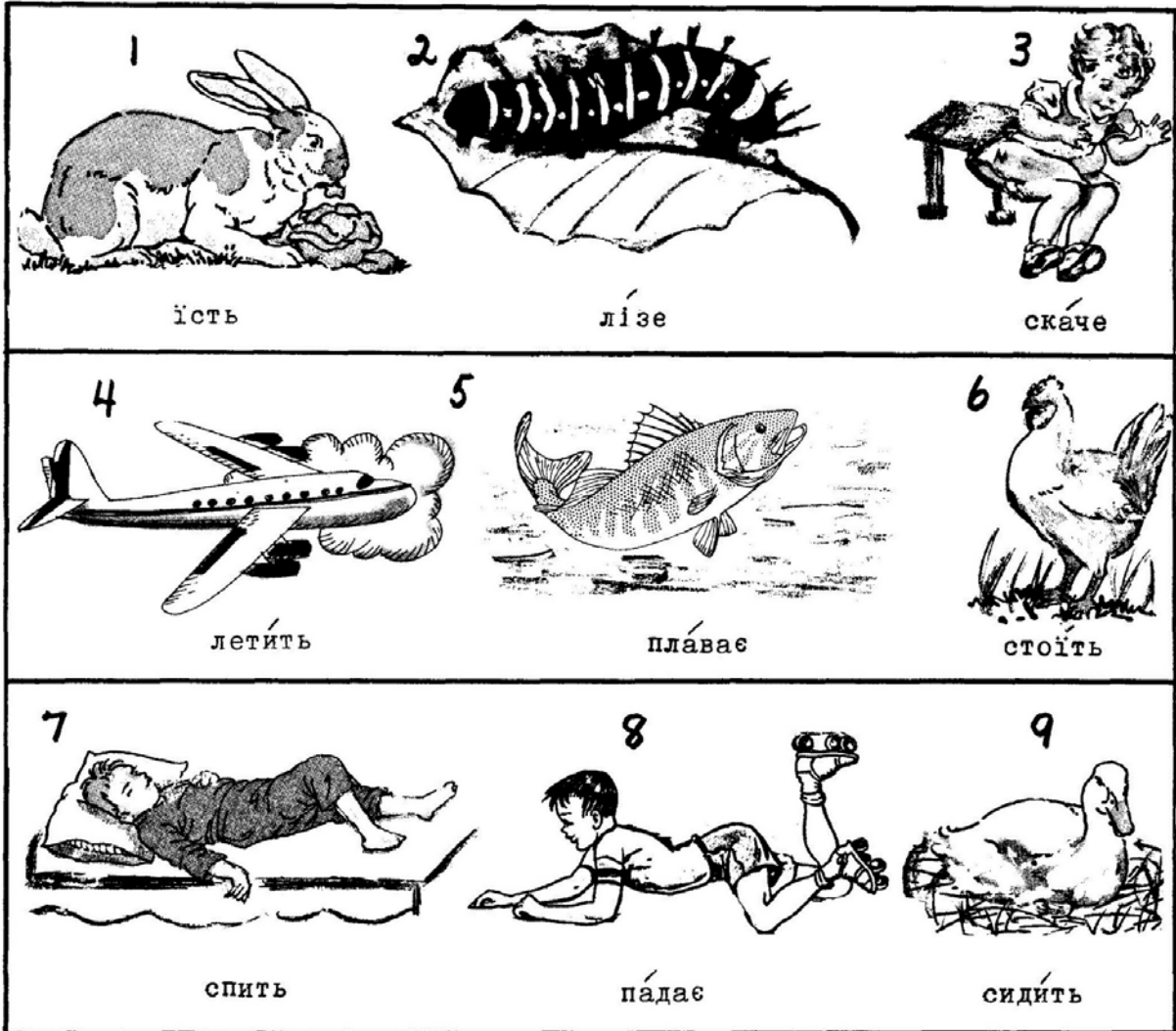
Петро́: - Мені́ пода́йте капу́сту, про́шу.

Со́ня: - Я ще́ хо́чу хлі́ба. Про́шу, Петру́се, пода́й.

Петру́ся: - Я дуже́ хо́чу о́вочів́.

стіл, про́шу, моли́тва, дуже́, ще́, все, сіда́ти, пода́ти, мені́, вже́

Скажіть , за порядком малюнків, як хто рухається.

ПО, У

1. - Хто їсть капу́сту?
2. - Хто лі́зе по листку́?
3. - Хто ска́че на зе́млю?
4. - Що ле́тить вгору́?
5. - Хто пла́ває у воді́?
6. - Хто сто́їть на траві́?
7. - Хто спить на лі́жку?
8. - Хто па́дає на зе́млю?
9. - Хто сиді́ть на траві́?

- За́йчик їсть капу́сту.
- Хроба́к лі́зе по листку́.
- Ді́вчинка ска́че на зе́млю.
- Літа́к ле́тить вгору́.
- Ри́ба пла́ває у воді́.
- Ку́рка сто́їть на траві́.
- Хло́пець спить на лі́жку.
- Хло́пець па́дає на зе́млю.
- Ка́чка сиді́ть на траві́.

- Хто сміється?	- Хто плаче?	- Хто думає?
- Орест сміється.	- Ігор плаче.	- Петро думає.

- Чому Орест сміється?
- Орест має синьо-жовту дзигу.
- Дзига кружляє і скаче.
- Орест сміється.

- Чому Ігор плаче?
- Ігор голодний.
- Ігор хоче хліба.
- Ігор також хоче молока.
- Він тому плаче.

хліб

молоко

- Чому Петро думає?
- Петро хоче писати листа.
- Він хоче писати листа до баби й діда.
- Петро думає, що писати.

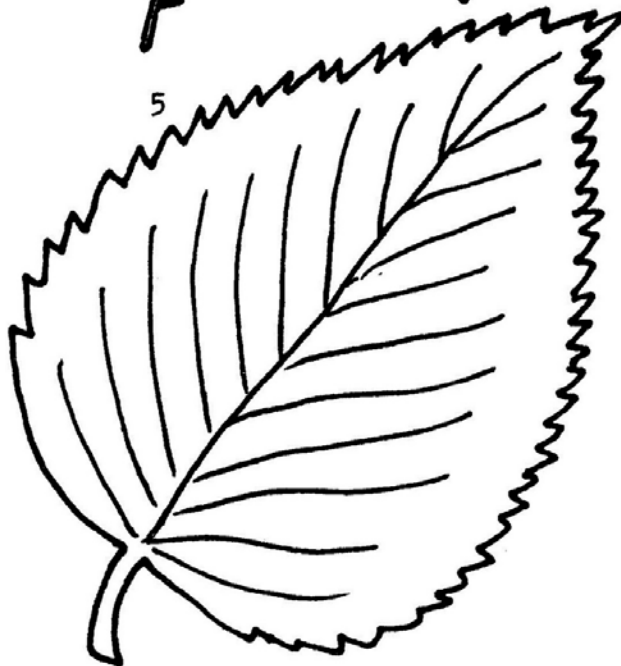
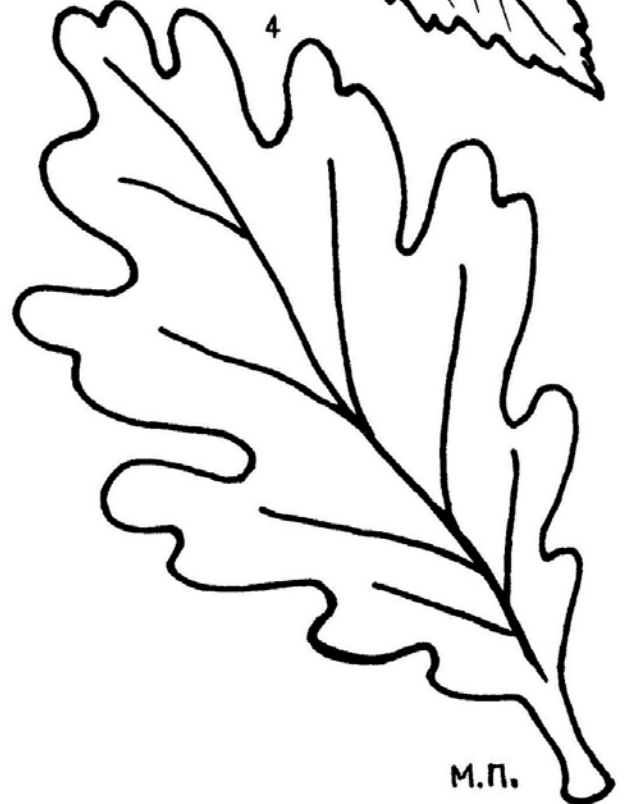
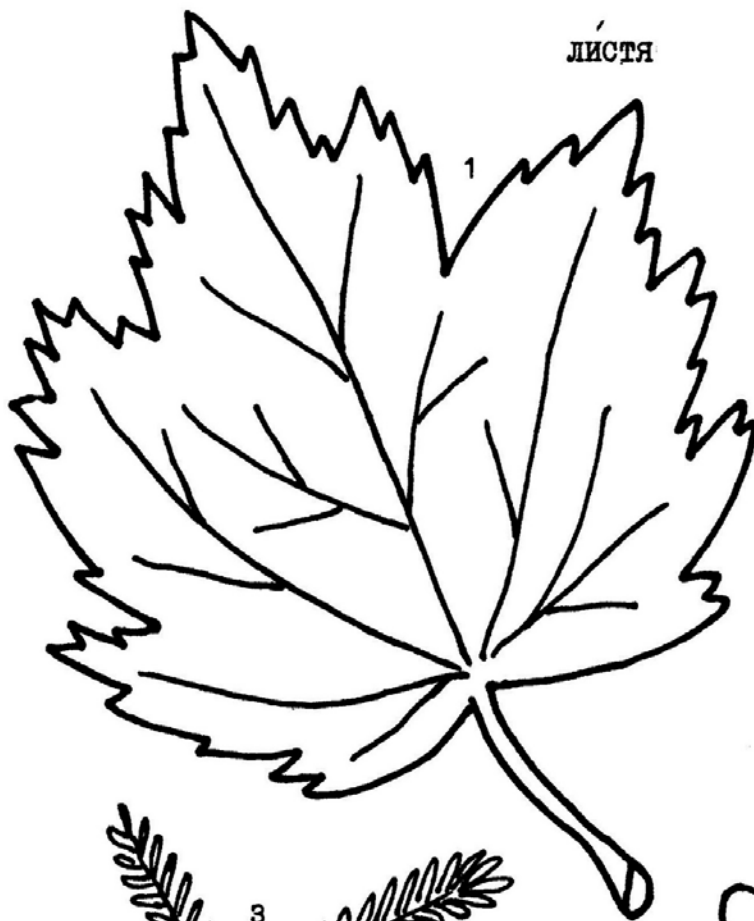

лист

Орест
Ігор
сміється
плаче
думає
чому
тому
дзига
кружляє
лист

Помалюйте лістя.

1. червоний
2. жовтий
3. зелений
4. бронзовий
5. помаранчевий

М.П.

ОСІНЬ

літає

співає

полетіла

полетіли

Пташка літає.

Пташка співає.

Пташка літала.

Дітей годувала.

Пташка полетіла.

Пташки нема.

годувала

Листя падає на землю.

Гордій згрібає листя.

Він кидає листя у кошик.

Листя червоне, жовте,
бронзове й помаранчове.

Листя падає на землю.

Листя падає біля дерева.

Яблука падають на землю.

Яблука падають біля дерева.

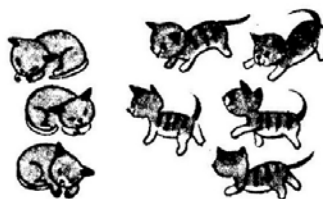
пташка	нема	полетіла
дерево	біля	годувала
осінь	літає	згрібає

ЧИСЛИМО ДО ДЕСЯТЬ

один
два
три
чотири
п'ять
шість
сім
вісім
дев'ять
десять

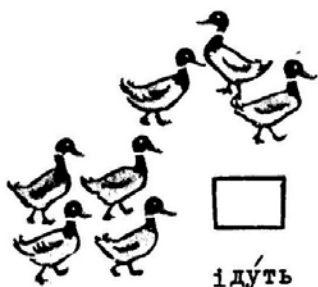
2 їдять
8 біжать

3 сплять
5 ідуть

1 їсть
5 летять

ідуть

5 сплять
4 ідуть

сидять

на, під, біля, у

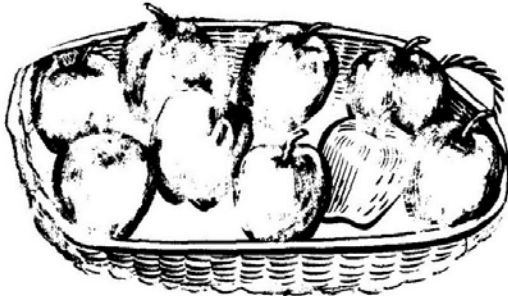
На дереві багато яблук.

- Почисли яблука на дереві.
- Скільки яблук на дереві?
- Вісім яблук на дереві.
- Одно яблуко впало на землю.

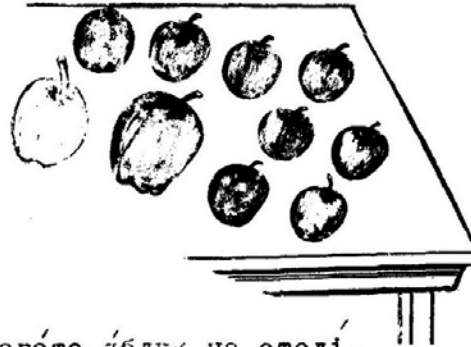
Тут яблука впали біля дерева.

- Скільки яблук біля дерева?
- Сім яблук біля дерева.
- Скільки яблук на дереві?
- Три яблука на дереві.

Тут яблука у кошику.

- Почисли яблука у кошику.
- Скільки яблук у кошику?
- Дев'ять яблук у кошику.

Багато яблук на столі.

- Почисли яблука на столі.
- Скільки яблук на столі?
- Десять яблук на столі.

Тут яблука в скриньці.

Тут дуже багато яблук.

- Хто буде їсти яблука?
- Ми будемо їсти яблука.

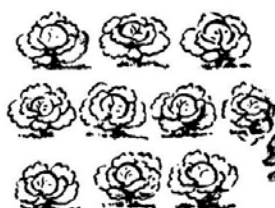
почисли
скільки
на
під
багато
скринька
буде
будемо

у, за, до, на

Пес біжить за білкою.
Білка скочила на дерево.

Качка біжить за каченятком.
Каченятко йде у воду.

Песик біжить за зайчиком.
Зайчик скаче до капусти.

Гуси бігли за півнем.
Півень скочив на ворота.

Кіт біг за пташкою.
Пташка полетіла до гнізда.

Пси бігли за жабою.
Жаба скочила на колоду.

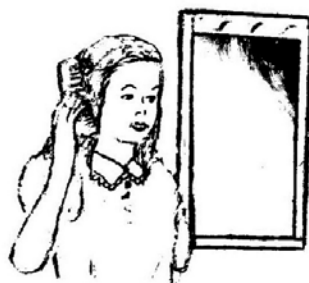

ЧАС ВСТАВАТИ

Діалог

Мама: - Доброго ранку, діти!

Вже час вставати!

Соня: - Я вже встала.

Петруся: - Я зачісую волосся.

Петро: - Соню, чи ти вже вмиваєшся?

Соня: - Так, я вмиваюся.

Мама: - Пётре, одягни бронзові штани й синю сорочку.

Петро: - Я вже одягнув червону сорочку й сині штани.

Тато: - А де Іван? Чи він ще спить?

Петро: - Так, Іван ще спить.

Мама: - Іване, вставай скоро! Одягайся.

Соня: - Я вже одягнула білий светер
і червону спідницю.

Мама: - Що ти одягнула, Петрусе?

Петруся: - Я одягнула жовту суконку.

Тато: - Чи скоро будемо снідати?

Мама: - Так, я вже готую сніданок.

діти, волосся, штани, сорочка, светер, суконка, сніданок, скоро,
доброго ранку, вставати, вмиватися, одягатися, готувати

Діялог

Петро́: - Ма́мо, що́ будемо́ їсти?

Ма́ма: - Будемо́ їсти вівсяну́ кашу́, бу́лки з ма́слом і яйця́.

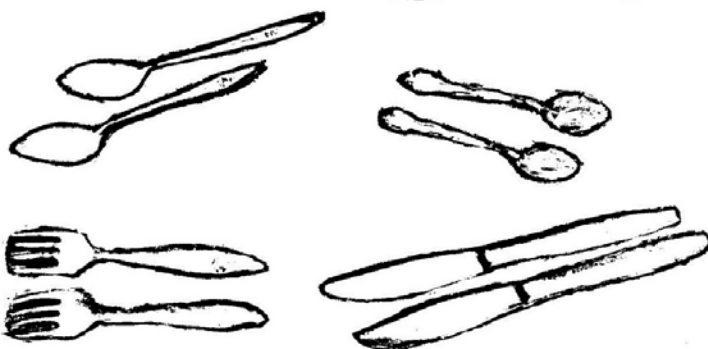

Со́ня: - Що́ будемо́ пи́ти?

Ма́ма: - Будемо́ пи́ти пома́ранчовий сі́к, мо́локо́ й ка́ву.

Петру́ся: - На сто́лі вже є та́рілки та
горня́та.

Ма́ма: - Со́ню, поклади́ великі́ й ма́лі ложки́.

Іва́н і Петро́: - Ми покладе́мо ви́де́лки і но́жі.

Та́то: - А тут є ка́ва й зба́нок мо́лока́.

Ді́ти: - Сніда́нок був сма́чний. Ми вже йдемо́ до шко́ли.

До поба́чення, та́ту й ма́мо!

До поба́чення, Бу́рку й Му́рку!

ка́ва	сніда́нок	ви́де́лки
сі́к	сма́чний	ложки́
пи́ти	та́рілки	но́жі
ка́ша	горня́та	зба́нок

Жваво

Ритмічна вправа до цієї пісні

Діти стають у коло. Один хлопець стоїть збоку, поза колом. Діти співають, пританцювуючи в колі:

"І шумить і гуде,
Дрібний дощик паде."

Зворот кола в другий бік:

"А хто ж мене маленькую
Та й до школи поведе?"

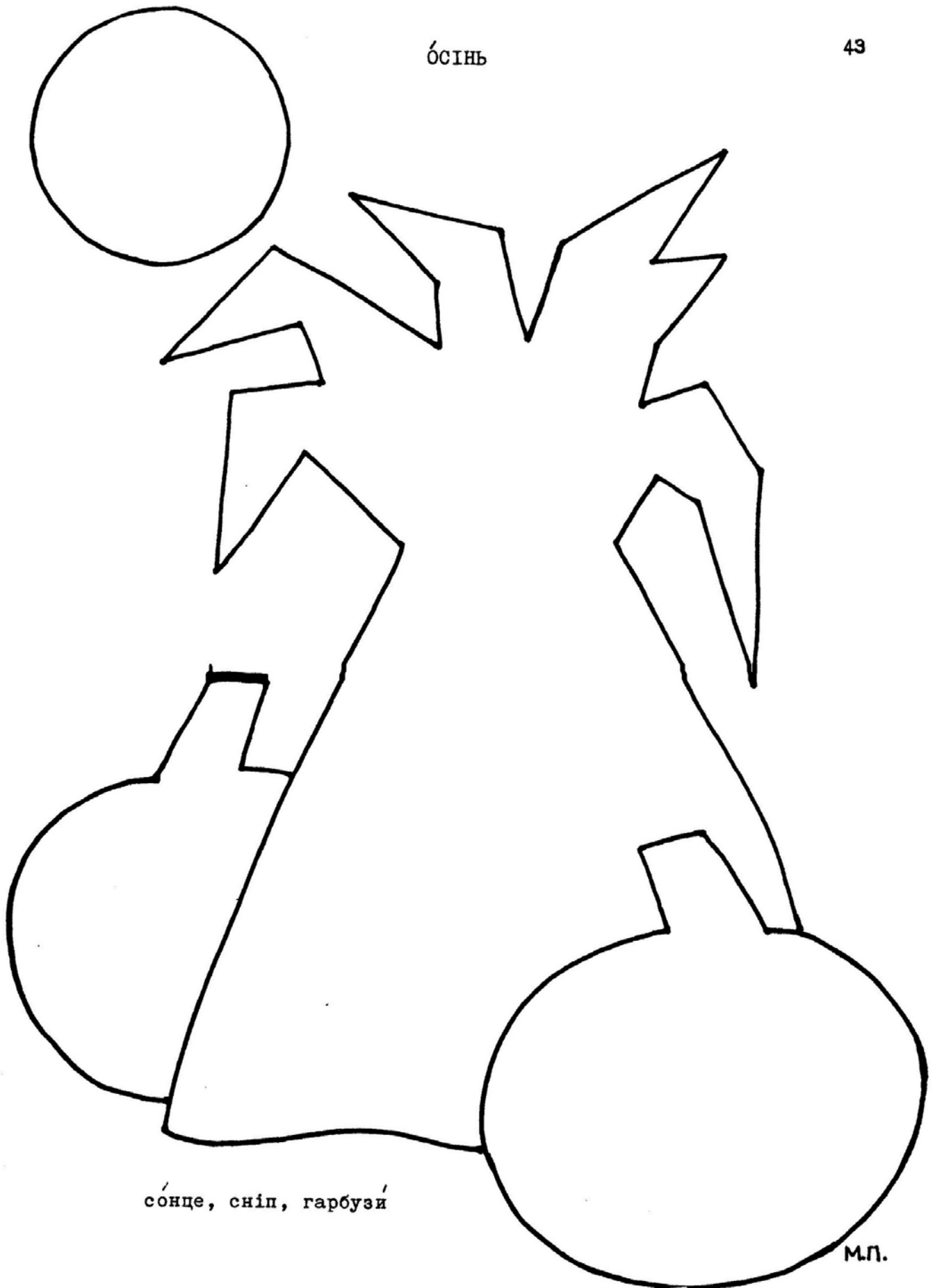
На ті слова дівчина виходить на середину кола. Розрив кола. Кожна дитина кладе ліву руку на клуб, а праву догори й обертається на місці.

"Обізвався Іван,
Що стояв збоку сам:

/Хлопець/ "А я тебе поведу,
Бо я теж туди іду."

Хлопець бере дівчину за руку, пританцювуючи. Всі у колі пританцювають з підскоком, плещучи в долоні й повторюють

"А я тебе поведу,
Бо я сам туди іду."

сонце, сніг, гарбузи

Ось місто.

Ми живемо́ у місті.

У місті є будинки.

Тут на́ша хата.

Ба́ба й ді́д живу́ть на фа́рмі.

Ось доро́га.

Ми їде́мо на фа́рму.

Ми їде́мо а́втом.

Ми їде́мо до ді́да й ба́би.

Ось це фа́рма.

Ді́д і ба́ба живу́ть на фа́рмі.

На фа́рмі ха́та.

Бі́ля ха́ти вели́кий го́рід.

У го́ріді ба́гато яри́ні.

На фа́рмі ста́йня.

Бі́ля ста́йні зві́р'ята.

Ось сі́но й во́рота.

Чо́рний пе́с бі́ля во́ріт.

Це це́рква.

Це́рква на фа́рмі.

Це́рква ма́ленька.

Дзві́н є на дзві́ниці.

мі́сто	буді́нки	ста́йня
фа́рма	доро́га	сі́но
го́рід	зві́р'ята	дзві́н

Діалог

Петруся: - Ось дід і баба!

Діти: - Добридень, діду й бабо!

Баба: - Ось наші внуки!

Баба й дід: - Добридень, внуки!

Іван: - У діда й баби чорний пес.

Соня: - Як ваш пес називається?

Баба: - Наш пес називається Сірко.

Петро: - А де ваш кіт, діду?

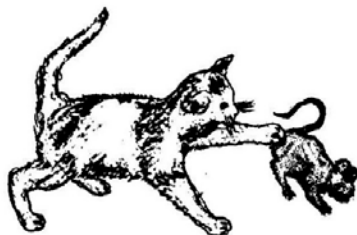
Дід: - Наш кіт спить.

Петруся: - Як ваш кіт називається?

Баба: - Наш кіт називається Мишко.

Іван: - Чому ваш кіт називається Мишко?

Дід: - Бо наш кіт лапає миші.

Сірко й Бурко

Сірко живе на фермі.

Бурко живе у місті.

Бурко живе у хаті.

Сірко живе у буді.

Які звір'ята живуть на фермі?

Коні живуть на фермі.

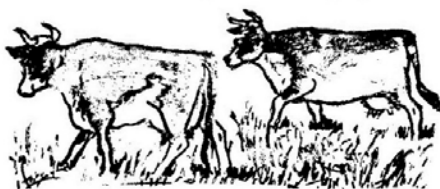
Корови живуть на фермі.

Свині живуть на фермі.

Качки живуть на фермі.

Гуси живуть на фермі.

Кури живуть на фермі.

корови

кури

качки

свині

гуси

коні

Яка ярина у городі?

буда. живе, коні, корови, свині, бруква, салата, огірки, помідори

ВУСАТИЙ КОТИК

47

Помірно

Слова й муз. Є. Вавринюка

Ой, наш ко-тик, ма-лий ко-тик, дов-гі ву-са ма - є,

ліг у ха - ті, у ку - точ-ку, ле-жить і дрі-ма - є.

2. Вушка в нього коротенькі,
А очка маленькі,
Його носик, як горішок,
А хвостик пухкенький.
3. Гей, ходи до школи з нами,
Вже досить дрімати,
З нами будеш там учитись,
І щось будеш знати.

4. Але котик наш муркоче
І далі дрімає,
Йому сниться, що він мишку
За хвостик хапає.

ГОЛОДНИЙ КОТИК

Казка про голодного, білого котика

у

був

.

забула дати йому

пішов надвір і плаче. Побачила

та й питає; "Чого ти плачеш?"

"Я голодний," каже

, "І не знаю, як попросити їсти."

каже, "Ти кажи- му - у - у!"

каже, "Я так не

можу казати." І він побіг далі. Сірий

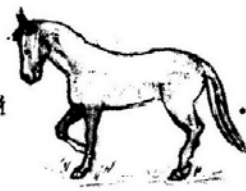

стояв коло

Він каже, "Чого ти плачеш?" "Я дуже хочу їсти і не знаю, як сказати."

Ти скажи, "Гі - гі - гі," каже сірий

. "Ні, я не можу так

казати." І

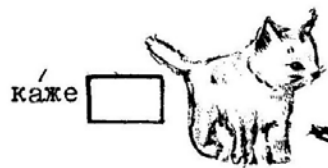
побіг далі. "Чого ти плачеш?", каже червоний

. "Я голодний і не знаю, як просити." Червоний

каже, "Ти закричи, ку - ку - рі - ку!" "Ні, я не можу так кричати,"

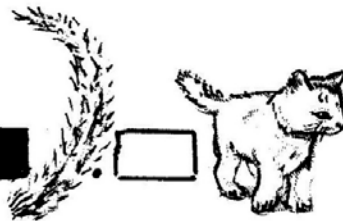
каже і побіг далі. А тут великий

із великим , питає, "Чого ти плачеш?" "Я плачу, бо я дуже

голодний і не знаю, як просити." "Ти кажи, няв - няв - няв !", каже

великий, кіт, з великим

побіг до

"Ой, котику", каже

"Я забула дати тобі їсти."

дала

їсти.

котик пішов

і вже більше

не плавав.

Тест

1.

яйце
яблуко

2.

рука
свиня

3.

авто,
капуста

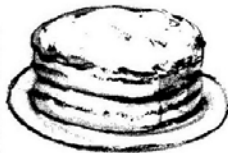
4.

буда
качка

5.

курка
візок

6.

дзвін
котик

7.

м'ясо
корови

8.

книжка
крісло

Злучіть олівцем слово з відповідним образом

1. добридень діти я ваша вчителька називаюся пані ось хлопець як ти Петро він дівчина Соня вона хто Михась Гордій це наша Петруся і Іван	6. робимо співає читає пише говорить слухає малює	13. куди ви вони пішли авто йду	зелений пурпуровий бронзовий сірий помаранчовий
	7. бачимо книжка олівець щітка гумка лінійка лавка крісло ножиці	16. частини тіла голова чоло щок уста зуби язик губи рука лікоть груди клуб пальці коліно нога волося вухо око ніс борода шия плече рамено	23. помаранча картоплі рожа капуста фіялка банани яблука миша виноград молоко вода мурашка
2. Мурко Бурко чи	8. пес чотири пісня молиться		25. листок черевик цитрина
3. ми українець українка українці канадійські	11. моя родина мама тато сестра брат мій баба дід нап кіт	17. копає ловить кидає м'яч	27. крамниця гроші дає бере кошик візок дуже
4. школа у є прапор два який кольору якого жовтий синій білий червоний мова яка говоримо	12. хата велика вікна двері кімнати маю церква малі до іде неділя	18. покажи Анна дивиться зловив Василь Марко мої	28. купив морква кукурудза гарбуз буряки багато ярина овочі грушки черешні риба м'ясо сир бохонець хліб
		22. колір фіолетовий рожевий чорний	

52

29. також фартух гарний дякую торт горіхи яйця варити	ліжко качка хробак літак зайчик	каченятко за гуси півень ворота гніздо жаба колода	звірята сіно дзвін дзвіниця
30. чорниці сливки	34. Орест Ігор сміється плаче думає чому тому дзига кружляє лист	40. доброго ранку час вставати зачісую вмиваюся одягнув штани сорочка скоро светер спідниця суконка готую сніданок	45. внуки Сірко Мишко ваш наш бо
31. перед кухня обід варити смачний хлепче їсть гарний де тут обідати всі голодні голодний голодна хочуть	35. листя	41. каша булки масло пити сік кава тарілки горнята виделки ножі збанок ложки до побачення	46. буда живе коні корови свині бруква салата огірки помідори
32. вже все стіл сідайте молитва прошу починати подайте мені це	36. осінь пташка годувала полетіла нема згрібає дерево біля літає	43. сонце сніп гарбузи	48. забула дати йому надвір питає чого ні так
33. лізе скаче летить плаває стоїть спить падає сидить земля вгорі курка трава	37. один два три чотири п'ять шість сім вісім дев'ять десять	44. фарма місто живемо їдемо будинки дорога город стайня	49. закричи хвіст більше
	38. почисли скільки на під скринька буде будемо		50. нові слова
	39. білка		

